Klinik Eczacılık – II Dersi Uygulama 01

ÖĞRENCİ NO: 03170000036

ADINIZ SOYADINIZ: Ümmühan Elif KILIÇASLAN

Bayan T.T. 31 yaşında evli bir kadındır. Lise mezunudur. 3 yıldır evlidir. Daha önce eczanenize geldiğinde 2 yıldır çocuk sahibi olmaya çalıştıklarını bununla ilgili yardımcı olabilecek televizyonda bazı bitkisel ürünler duyduğunu söylemiş sizden danışmanlık istemiştir. Öncelikli olarak uzman hekime gitmesi yönünde tavsiyeniz neticesinde hasta kadın doğum uzmanına gitmiştir. Kadın doğum uzmanının yönlendirdiği endokrinoloji hekiminden aldığı reçete ile eczanenize gelmiştir.

Hasta Adı Soyadı: T.T.

Cinsiyet: Kadın

Doğum Tarihi: 01.02.1988

Vital Değerleri

Kan basıncı 110 / 70 mmHg

Nabız: 68

Vücut Sıcaklığı: 36.8

Boy: 168 cm

Kilo: 61 kg

Laboratuvar Değerleri

Na	138 mEq/L	Ca 9.6 mg/dL	Albumin 4 g/dL	Anti-	TPO antikor +
K	4.2 mEq/L	Mg 2.0 mEq/dL	WBC $6.8x10^3$ /mm ³	TSH	9.8 mIU/L 个
Cl	98 mEq/L	AST 22 U/L	Hgb 13.1 g/dL	sT_4	0.72 ng/mL
BUN	8 mg/dL	ALT 19 U/L	Hct 39.2%		
A.K.Ş	. 92 mg/dL	Alkalen fos. 54 U/L	MCV 89 mm ³	Total	Kolesterol 212
				mg/c	iL ↑
		T. Bilirubin 0.4 mg/dL		LDL	142 g/dL 个
				HDL	46 mg/dL
				TG	125 mg/dL

Güncel Reçetesi:

Euthyrox Tablet 50 mcg P: 1x1

Tamol Tablet P.R.N.

Oroferon Depo Kaplı Tablet 1x1

Eczaci Merhaba size nasıl yardımcı olabilirim?

Hasta Merhaba, hatırlarsınız size daha önce gelmiştim, uzman hekime gitmem yönünde

Klinik Eczacılık – II Dersi Uygulama 01

tavsiyede bulunmuştunuz. Ayrıntılı muayene sonunda beni endokrinoloji hekimine yönlendirdi. Hekim reçete yazdı ilaç kullanımı için eczacının bilgi

vereceğini belirtti.

Eczacı Merhaba, evet hatırlıyorum. İnfertilite ile ilgili hekiminiz herhangi bir teşhis koydu

nu?

Hasta Hayır, endometriyozis var mı diye muayene etti herhangi bir sorun bulunmadı.

Hormon değerlerim de normaldi. Her ikimizi CYB hastalıklar yönünden de incelediler, sonuçlarımız negatif geldi. Bunun üzerine eşimi ürolojiye yönlendirdi.

Spermiyogram sonuçları normal geldi.

Eczacı Kayıtlarıma göre ayrıca yorgunluk şikayetleriniz olduğundan bahsetmiştiniz.

Hekiminize bu şikayetlerinizi ilettiniz mi?

Hayır gerek görmedim. Çocuk sahibi olmayı planlıyoruz ve iş yoğunluğum çok

fazla, yorgunluğumun buna bağlı olduğunu düşünüyorum.

Eczaci Bahsetmek istediğiniz başka bir şikayetiniz var mı?

Hasta Sadece son 3-4 aydır işte konsantre olmakta güçlük çekiyorum. Bu sanırım

uyumakta güçlük çekmemden ve geç yatmamdan kaynaklanıyor.

Eczaci Ailenizde önemli bir rahatsızlığı olan var mı?

Hasta Annemde tip-2 diyabet ve hipertansiyon var. Benden 4 yaş büyük ablamda da

Haşimato hastalığı var, 5 yıldır ilaç kullanıyor.

Eczaci Alkol veya sigara kullanıyor musunuz?

Hasta Sigara kullanmıyorum. Alkol nadiren kullanıyordum ama çocuk sahibi olmak

istediğimizden son iki senedir hiç kullanmadım.

Eczaci Reçetenizde yer alan ilaçları ne için kullandığınızı biliyor musunuz?

Hasta Evet, doktor Euthyrox'u tiroid için yazdı. Haftada 1-2 kere başım ağrıdığında

Tamol kullanıyorum onu da yazmasını rica etmiştim. Bir demir hapım var, o da

evde kalmamıştı yazdırdım.

Eczaci Demir hapınızı ne kadar süredir kullanıyorsunuz?

Hasta Lise çağlarımda demir değerlerim düşüktü o zaman yazmışlardı kullanmaya

devam ediyorum. Yalnız son bir senedir çok kabızlık yapıyor bende.

Eczacı Reçetenizde yer alan bu ilaçlarınız haricinde başka kullandığınız reçeteli/reçetesiz

ilaçlar var mı?

Hasta Evet aslında var. Çocuk sahibi olmaya hazırlanmak için kalsiyum takviyesi de olsun

diye Solgar'ın Calcium Magnesium Plus Boron Tablet'ini kullanmaya başladım. Az önce dediğim gibi kabızlık şikayetim için youtube reklamlarında Dulcosoft Oral solüsyon görmüştüm. Onu kullanmaya başladım. Ayrıca cilt kuruluğum çok arttı,

bunun için de bana bir krem önerebilir misiniz?

Eczacı Cildinizde kuruluk haricinde kızarıklık veya kaşıntı var mı?

Hasta Hayır, yok.

Eczaci Reçetenizi hazırlamadan önce sizi kısa bir süre bekletebilir miyim?

Hasta Tabi bekliyorum.

BAKIM PLANINIZI YAZINIZ:

TANIM	Tedavi hedefi	Detaylı	Girişim	Takip ve İzlem
1. Potansiyel ilaç-ilaç etkileşimi (Euthrox Tablet- Oroferon Depo Kaplı Tablet) → Potansiyel Problem	Hastanın kan tahlilindeki TSH ve St₄ seviyelerini normal aralıklarda(TSH için 0,45-4,12 mU / L; sT₄ için 4-11.5 mcg/dL) olmasını sağlayarak ve ilaç etkileşmesini engelleyerek hipotiroidizmi tedavi etmek.	Hastanın yapılmış tahlilleri incelendiğinde sT₄ değerinin normal aralıkta ancak düşük olduğunu ve TSH değerinin normalden yüksek olduğunu yani hipotiroidizm belirtisi gösterdiği görülür. Zaten hastanın bahsettiği yorgunluk, uykusuzluk, kabızlık ve cilt kuruluğu sorunları da bu hastalığın bir göstergesidir. Diğer bir değer olan Anti-TPO antikor (+) çıkmıştır. Bu değer de Hasshimato hastalığının başlangıcı olarak yorumlanabilir Hastanın kullandığı demir preparatı levotiroksin sodyumun emilimini azlatabileceğinden yeterli bir hipotiroidizm tedavisi yapılamayabilir.	Hastanın hekimi ve hasta bu ilaç etkileşimi açısından bilgilendirilmelidir. Hekim bu iki ilacın gereksinimlerini düşünerek demir ilacı gereksiz ise bırakılmasını tavsiye edebilir. Eğer gerekli ise de ilaçları alım saatleri buna göre düzenlenmeli ve hastaya bununla ilgili eğitim verilmelidir. Örneğin; Euthrox ilacının demir preparatından bağımsız olarak kahvaltıdan yarım saat önce alması gerektiği gibi. Hastada bulunan cilt kuruluğu için de nemlendirici kullanımı önerebiliriz ve cildi için sabun ve kozmetik ürünlerini kullanmaktan kaçınması gerektiğini söyleyebiliriz. Son olarak hastaya 4-8 hafta aralığında TSH değerlerini ölçtürmesini tavsiye ederiz.	Hasta hekime gidip kan tahlillerini yaptırdı mı öğrenilir yaptırdıysa da TSH değerleri incelenir. Hastanın reçetesine bakılıp demir ilacını kullanmaya devam mı etti veya bıraktı mı kontrol edilir. Eğer bıraktıysa herhangi bir problem yaşadı mı sorulur. Hasta hamile kalmayı düşündüğü için gebelik döneminde de kontrollerini aksatmamasını anlatırız.
2. Uzun süredir kullanılan Oroferon Depo Kaplı Tablet gereksiz kullanımı → Potansiyel Problem	Hastanın demir düzeylerini kontrol ederek demir takviyesinin gerekli olup olmadığını saptamak.	Hasta uzunca bir süredir demir preparatı kullanmaktadır. Güncel olarak herhangi bir değerlendirme yapılıp hastaya kullanması gerektiği ile ilgili bir bilgi verilmemiştir. Ayrıca demir preparatlarının konstipasyona yol açabileceğini de biliyoruz hastada da böyle bir problem olduğundan detaylı bir değerlendirilme yapılmalıdır.	Hasta doktora yönlendirilip kan tahlili yaptırması önerilir. Değerleri hekim tarafından kontrol edilmelidir eğer demir düzeyi normal aralıktaysa demir preparatını kullanmasının gereksiz olduğu hastaya bildirilmelidir. Demir düzeyi düşük ise uygun bir demir preparatı hastaya reçete edilmelidir.	Demir preparatı kesilmişse hastaya herhangi bir problem yaşadı mı sorarız ve hastanın ilerleyen dönemlerde tekrar kan tahlili yaptırmasını öneririz. Ayrıca hasta gebe kalmak istediğini belirttiği için gebelikte de demir eksikliği yaşanabileceği söylenmelidir. Bu dönemde de kontrollerini aksatmamasını öneririz.

3. Potansiyel ilaç-ilaç etkileşimi (Solgar Calcium Magnesium Plus Boron Tablet - Oroferon Depo Kaplı Tablet)

→ Potansiyel Problem

İlaç- ilaç etkileşimini engelleyerek vücut demir düzeyini ve mineral düzeyini optimal aralıklarda tutmak.

Hasta herhangi bir hekim tavsiyesi olmadan kalsiyum takviyesi olsun diye ve gebeliğine katkıda bulunsun diye Solgar Calcium Magnesium Plus Boron Tablet kullanmaktadır. Hekime sormadan kullanması ise yanlış bir davranıştır. Bir de hasta lise yıllarından itibaren demir preparatı kullanmaktadır. Bu ilacın gerekliliği ise tartışılır durumdadır. Çünkü vücut demir düzeyi bilinmiyor ve kan tahlili yapılıp durum değerlendirilmemiştir.

Hastanın kullandığı bu iki ilaç birbirleriyle etkileşmektedir. Kalsiyum ve magnezyum demir prepratlarının gastrointestinal emilim oranını düşürebilir. Bu sebeple eğer demir preparatı gerekli ise ve bu iki ilaç birlikte kullanılıyorsa demir düzeyi düşebilir.

Hastayı hekime yönlendirip kan tahlili yaptırmasını öneririz. Kan tahliliyle hem vücut demir düzeyini hem de kalsiyum ve magnezyum düzeyini ölçtürmesini tavsiye ederiz. Böylece bu iki ilacın gereksinimleri konusunda bilgi sahibi oluruz ve önerilerimizi buna göre yapabiliriz.

Bu iki ilaç etkileştiği için birlikte kullanılacak ise alım zamanı düzenlenmesi yapılmalıdır. Bu düzenleme kapsamında hastaya bu iki ilaç kullanımı arasında 4 saat olması gerektiği anlatılmalıdır.

Ayrıca hasta kabızlık problemi de çekmektedir. Bu problem hipotiroidizmden kayanklanabileceği gibi demir preparatından da kaynaklanabilir. Bu yüzden bu ilacın kullanılması iyice düşünülüp ona göre önerilmelidir.

Hasta hekime gidip tahlillerini yaptırdı mı öğrenilir ve hastanın yeni reçetesi incelenerek herhangi bir değişiklik var mı kontrol ederiz. İlaç değişikliği varsa yeni reçeteye göre hastaya güncel bir bakım planı hazırlarız.

Eğer hasta demir ilacını kullanmayı bıraktıysa kabızlık problemi çözüldü mü yoksa hala devam mı ediyor öğrenilmeli ve buna göre hekime yönlendirip tedavisinin yapılması sağlanmalıdır.

4. Potansiyel ilaç- ilaç etkileşimi (Euthrox Tablet-Tamol Tabet)

→ Potansiyel Problem

Parasetamol ve Levotiroksin Sodyum etkin maddelerinin etkileşmesinin önüne geçerek tiroid düzeylerini normal arlıkta (0.5-2.5 mlU/L) tutmak ve ağrı kontrolünü etkin bir şekilde sağlamak

Euthrox ilacının etkin maddesi olan Levotiroksin Sodyum Tamol'un etkin maddesi olan Parasetamolün serum konsantrasyonunu azaltabilir. Bu sebeple hastanın ağrı kontrolü yeterince sağlanamayabilir.

Hasta hekime yönlendirilip hipotiroidizm için kullandığı ilaç olan Euthrox ile etkileşmeyen başka bir ağrı kesici ilaç yazmasını önerebiliriz. Böylece hastanın baş ağrısı tedavisi daha etkin bir şekilde sağlanıp hasta için daha konforlu bir yaşam sağlanmış olunur.

Hasta ile görüşülüp bu problem için hekime başvurup başvurmadığını öğrenmeliyiz. Daha sonra hastanın reçetesini kontrol edip ilaç değişikliği var mı kontrol etmeliyiz. Değişen ilaç hastanın baş ağrısını tedavi etti mi sormalıdır.